

Інститут філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України
відділ історії зарубіжної філософії
сектор історії східної філософії

26 травня 2015, 16:00
к. 327

СЕМІНАР ДОСЛІДНИКІВ СХІДНИХ ФІЛОСОФІЙ

Засідання LXXXVI

Поезія і змінений стан свідомості (ЗСС):
бачення поета й осмислення науковця

Доповідач: Ярослава Шекера, член Спілки
письменників України, поет, перекладач; китаїст,
к. філол. наук, доцент кафедри китайської,
корейської та японської філології Інституту
філології Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

ЗАПРОШУЄМО УСІХ ЗАЦІКАВЛЕНИХ!

Див.: http://community.livejournal.com/ukr_asia_philos
<http://www.facebook.com/OrientalPhilosophiesSeminarKyivUkraine>

**Поезія і змінений стан свідомості (ЗСС):
бачення поета й осмислення науковця
Тези доповіді**

1. Будь-який вид мистецтва покликаний відірвати людину від суто матеріального світу і долучити до світу вищого (духовного, божественного) – з метою пробудити в особистості її божественну природу, затьмарену спотвореними ціннісними поглядами (превалювання матеріального над духовним), і підняти «в дусі», сприяючи нескінченному духовному зростанню, а не деградації.
2. Стан творення «справжньої поезії» (так умовно називаємо вірші, дані «згори» і написані лише *за допомогою* автора, але *без* використання його власних, суб'єктивних ресурсів) можна означити таким чином: творячи, я чітко усвідомлюю свій стан, усвідомлюю, що «мною пишуть», що зовнішній світ такий самий, але я – інша.
3. «Істинна поезія», написана в ЗСС, покликана передавати космічні вібрації, ритми, певну «духовну інформацію», що транслюється через поета Вищими Силами світобудови, а відтак – реципієнтам на Землі. Внутрішній світ митця стає неосяжним, розростаючись до розмірів зовнішнього і поєднуючись із трансцендентним, із якого і «переливається» в поета (а відтак на папір) ця невербальна інформація. Суть її – зокрема у відчутті поетом єдності «всього з усім»; лише досягнувши цього стану (ЗСС) і усвідомивши його, творець із принципово нової позиції здатен передати справжню сутність і себе самого, і навколишніх предметів та явищ. Отже, отримавши, ulовивши згори те, що не може бути о-мовлене, митець ніби перекладає вже готову поезію рідною мовою, о-мовляючи, вербалізуючи її, і від майстерності автора-«перекладача» залежить якість його творіння. Художній поетичний переклад з іноземної мови, таким чином, є, по суті, подвійним, і чим глибше вдасться перекладачеві зануритися в «ауру» автора, пізнавши первинну поетичну інтенцію Вищих Сил, – тим успішнішим буде перекладний твір.
4. Для творення поетові необхідний певний первинний імпульс – «невагоме відчуття», яке «безпомилково пізнається» (Н. Делаланд); джерело ж натхнення – це водночас і безмежний внутрішній світ поета (під час творення), і Трансцендентне.
5. Метафізична функція європейської поезії, збережена з часів Середньовіччя і донині, – «підкріпити і відновити велику аналогію між світом усередині і світом зовні <...> і таким чином пов'язати індивідуальне із загальним, буденне з вічним» (І.О. Шайтанов). За допомогою специфічного художнього засобу – метафізичного концепту (метафора, що є поєднанням протилежностей) ставало можливим ув'язування між собою різнорідних явищ дійсності, що мало на меті передати незримий зв'язок *усього з усім*, відчутий і усвідомлений автором. Основне творче завдання європейської метафізичної поезії – за допомогою вербальних засобів розкрити внутрішній світ особистості. Метафізичність же традиційної китайської поезії полягає у прагненні творця, відкинувши мову, вийти в інший світ, де криється таїна буття; оскільки за допомогою мови це не

вдається – застається лише з сумом констатувати, що «забув слова» (Тао Юань-мін).

6. За Г. Гадамером, у поетичній формі «зустріч із “ніщо” трансформується в заклинання абсолюту», і в цьому – один із аспектів бачення суті поезії на Заході. Позиція китайських митців полягає в тому, що саме в поезії (і через поезію) відбувається зустріч поета із трансцендентним Ніщо (无 у), або ж порожнечею (空 кун, 虚 сюй), – це і є оте усвідомлення конечності мови як витвору людини, вичерпності людського інтелекту, кінцевий результат потуг якого – порожнеча. Оскільки «китайський Абсолют» – це *Дао*, то «заклинання абсолюту» в реаліях Піднебесної буде означати апелювання до *Дао* як до космічного начала і рушія Всесвіту, тобто – возз'єднання з *Дао*, а отже, і з основами світобудови.